

**ПАЛАЖЭННЕ
аб правядзенні абласнога этапу
рэспубліканскага конкурсу
юных экскурсаводаў
музеяў устаноў адукацыі**

1. Агульныя палажэнні

1.1. Дадзенае палажэнне вызначае парадак правядзення абласнога этапу рэспубліканскага конкурсу юных экскурсаводаў музеяў устаноў адукацыі (далей – конкурс).

1.2. Арганізатарам абласнога этапу конкурсу з'яўляецца галоўнае ўпраўленне па адукацыі Мінскага аблвыканкама. Арганізацыйнае і метадычнае забеспячэнне ажыццяўляецца дзяржаўнай установай адукацыі «Мінскі абласны інстытут развіцця адукацыі».

1.3. Конкурс праводзіцца ў чатыры этапы з вызначэннем пераможцаў і прызёраў:

першы этап (адборачны) – ва ўстановах адукацыі, у тым ліку ва ўстановах адукацыі абласнога падпарадкавання;

другі этап (адборачны) – раённы (г. Жодзіна);

трэці этап (адборачны) – абласны.

1.4. Для правядзення конкурсу на кожным этапе ствараецца арганізацыйны камітэт (далей – аргкамітэт).

Аргкамітэт кожнага этапу:

забяспечвае арганізацыйнае і метадычнае суправаджэнне конкурсу;

даводзіць інфармацыю аб конкурсе да ведамаў устаноў адукацыі;

вызначае месца і канкрэтныя даты правядзення адпаведнага этапу конкурсу;

ажыццяўляе персанальны падбор складу журы конкурсу і зацвярджае яго ва ўстаноўленым парадку;

аналізуе і абагульняе вынікі конкурсу;

асвятляе ход падрыхтоўкі, правядзення і вынікі конкурсу ў сродках масавай інфармацыі.

У склад аргкамітэтаў могуць уваходзіць прадстаўнікі рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання, мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, дзяржаўных арганізацый адукацыі, якія забяспечваюць функцыянаванне сістэмы адукацыі, устаноў адукацыі і іншых арганізацый.

1.5. Для падвядзення вынікаў конкурсу на кожным этапе аргкамітэтам ствараецца журы, якое:

праводзіць ацэнку конкурсных работ;

вызначае пераможцаў і прызёраў адпаведных этапаў конкурсу;

прадстаўляе пратаколы па выніках конкурсу ў адпаведныя аргкамітэты.

1.6. Удзельнікамі конкурсу з'яўляюцца **асобныя!** навучэнцы ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі, сярэдняй спецыяльнай адукацыі, устаноў дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі ва ўзроставай катэгорыі 13 – 18 гадоў.

2. Асаблівасці правядзення конкурсу

2.1. Конкурс праводзіцца з 24 снежня 2025 г. па 12 лютага 2026 г.

2.2. Асноўныя мэты і задачы конкурсу

Конкурс праводзіцца з мэтай фарміравання ў дзяцей і навучэнскай моладзі грамадзянска-патрыятычных пачуццяў сродкамі экскурсійнай музейнай дзейнасці.

Асноўнымі задачамі конкурсу з'яўляюцца:

фарміраванне ў дзяцей і моладзі каштоўнасцей арыенціраў, гонару і павагі да гісторыі і культуры малой радзімы;

папулярызацыя гісторыка-культурных і прыродных адметнасцей малой радзімы сродкамі экскурсійнай дзейнасці;

папулярызацыя дзейнасці музеяў устаноў адукацыі;

выяўленне і заахвочванне лепшых юных экскурсаводаў музеяў устаноў адукацыі;

развіццё творчых здольнасцей, садзейнічанне прафесійнаму самавызначэнню навучэнцаў, набыццё камунікатыўных навыкаў праз экскурсійную дзейнасць.

2.3. У конкурсе ўдзельнічаюць юныя экскурсаводы музеяў устаноў адукацыі (**індывідуальна**).

2.4. На кожным этапе адбіраюцца пераможцы ад кожнага профілю музея: гістарычны (ваенна-гістарычны, агульнагістарычны, этнаграфічны, гістарычны мемарыяльны), літаратурны, краязнаўчы, прыродазнаўчы, мастацкі.

Фармат правядзення першага і другога этапу вызначаецца арганізатарамі правядзення конкурсу адвольна.

Другі этап конкурсу рэкамендуецца праводзіць у вочным фармаце. Пераможцы (па аднаму юнаму экскурсаводу ў кожным профілі) удзельнічаюць у абласным этапе.

У сувязі з тым, што колькасць музеяў краязнаўчага (комплекснага) профілю пераважае, што істотна ўплывае на ўзровень канкурэнтнасці, магчымы ўдзел асобных экспазіцый дадзеных музеяў, якія маюць уласныя лакацыі і багатае экспазіцыйнае напайненне.

2.5. Абласны этап складаецца з двух тураў.

У першым туры (завочным) удзельнікі конкурсу прадстаўляюць відэаролік «Тры прычыны зазірнуць у музей» (да 5 хвілін). У відэароліку юны экскурсавод стварае ўласны наратыў вакол музейных матэрыялаў (апавед пра музейныя матэрыялы), раскрывае тры значныя прычыны наведаць музей, дэманструе навыкі музейнай камунікацыі.

У другім туры (вочным) удзельнікі конкурсу прадстаўляюць (у адпаведнасці з профілем музея) аглядную экскурсію «Голас з мінуўшчыны» (да 7-мі хвілін). Юны экскурсавод знаёміць з музеем установы адукацыі ад імя асобы выбранага ім персанажа. Персанажам можа быць любы чалавек мінулага, чые лёс, прафесія, або дзейнасць маюць прамое дачыненне да музейных матэрыялаў і якія могуць дапамагчы юнаму экскурсаводу зрабіць выступленне эмацыйна яркім.

Колькасць аб'ектаў падчас правядзення экскурсіі не абмяжоўваецца. Пры правядзенні экскурсіі могуць выкарыстоўвацца розныя мастацкія сродкі эмацыйнага ўздзеяння (касцюмы, музычнае суправаджэнне і інш.).

2.6. Асноўныя крытэрыі ацэнкі:

2.6.1. Крытэрыі ацэнкі першага тура (відэаролікаў):

значнасць прадстаўленых прычын для наведвання музея;

змест і інфарматыўнасць;

лагічнасць і цэласнасць наратыву;

камунікатыўныя навыкі, уменне захапіць увагу гледача, выразнасць мовы;

выкарыстанне візуальных сродкаў (мантаж, музыка, тытры і г.д.);

адпаведнасць хранаметражу.

2.6.2. Крытэрыі ацэнкі другога тура (агляднай экскурсіі):

переканаўчасць увасаблення персанажа;

цэласнасць вобраза (манера паводзін, мова, касцюм);

артыстызм, эмацыйная выразнасць;

змястоўнасць, інфарматыўнасць;

лагічнасць пераходаў для аб'яднання матэрыялу экскурсіі ў адзінае цэлае;

выкарыстанне мастацкіх сродкаў эмацыйнага ўздзеяння;

камунікатыўныя навыкі, кантакт з аўдыторыяй, уменне трымаць увагу;

спалучэнне паказа і расказа;

цэласнасць і завершанасць экскурсійнага прадстаўлення;

арыгінальнасць задумы і яе рэалізацыі;

прытрымліванне хранаметражу.

2.7. На ўдзел у абласным этапе конкурсу да 10 лютага 2026 года (у электронным варыянце) на e-mail: svir@moiro.by для Віцько Т.В. (адзел суправаджэння патрыятычнага і экалагічнага выхавання, тэлефон для даведак: 8 (017) 270 57 27) дасылаюцца:

праатакол пасяджэння журы з указаннем колькаснага аналізу ўдзельнікаў раённых этапаў конкурсу;

заяўка (дадатак 1);

конкурсныя матэрыялы (дадатак 2): відэаролік «Тры прычыны зазірнуць у музей», аглядная экскурсія «Голас з мінуўшчыны».

2.8. Персанальная адказнасць за накіраванне індывідуальных удзельнікаў на заключны этап абласнога конкурсу ўскладаецца на кіраўніка структурнага падраздзялення раённага выканаўчага камітэта, які ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі.

2.9. Аўтары, удзельнікі конкурсу, даюць згоду арганізатарам адпаведных этапаў правядзення конкурсу на публічную дэманстрацыю работ на сайтах арганізатараў, некамерцыйнае выкарыстанне матэрыялаў з мэтай папулярызацыі (з захаваннем аўтарскіх правоў).

3. Падвядзенне вынікаў конкурсу

Пераможцы і прызёры конкурсу вызначаюцца па суме балаў першага і другога тураў.

Пры падвядзенні вынікаў конкурсу пры роўнай колькасці балаў на падставе рашэння журы можа ўсталёўвацца адпаведная колькасць прызавых месцаў (першае, другое, трэцяе).

Пераможцы і прызёры абласнога этапу конкурсу ўзнагароджваюцца дыпламамі I, II, III ступені галоўнага ўпраўлення па адукацыі Мінскага аблвыканкама.

Пераможцы абласнога этапу накіроўваюцца для ўдзелу ў рэспубліканскім (заклучным) этапе конкурсу.

4. Фінансаванне конкурсу

Фінансаванне конкурсу ажыццяўляецца ва ўстаноўленым парадку за кошт сродкаў мясцовага бюджэту, якія выдзяляюцца на цэнтралізаваныя мерапрыемствы ў галіне адукацыі, і іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Заяўка
на ўдзел у абласным этапе рэспубліканскага конкурсу
юных экскурсаводаў музеяў устаноў адукацыі

Раён, установа адукацыі	
Назва музея, профіль	
Прозвішча, імя, юнага экскурсавода, узрост, клас	
Прозвішча, імя, імя па бацьку кіраўніка, пасада, нумар тэлефона	

Конкурсныя работы
на ўдзел у абласным этапе рэспубліканскага конкурсу
юных экскурсаводаў музеяў устаноў адукацыі

Спасылка на відэаролік «Тры прычыны зазірнуць у музей» (да 5 хвілін)

Тэкст агляднай экскурсіі «Голас з мінуўшчыны» (да 7-мі хвілін),
выбраны персанаж, касцюм